

Izpred sodišča.

Smrtna obsodba.

Zagreb, 13. septembra. Zagrebško divizijsko sodišče je obsodilo domobranskega infanterista Franja Široko-Mlinarja na smrt na vešalih. Obsojeni je kot rekonvalescent pobegnil iz bolnišnice in se podal v domačo vas, kjer je oropal neko služkinjo in izvršil več tatvin.

Zaradi navijanja cen.

Ptuj, 13. septembra. Pred tukajšno okrajno sodnjo (sodnik dr. Pollan) vršila se je obravnava zoper voditelja firme Oskar Moses na Bregu pri Ptuj, Frančiško Moses, ki je zaradi navijanja cen že predkaznovana. Tožena je bila, da je navijala cene pri prodaji krompirja in zelja, katerega je hotela potem seveda pročit pošiljati. Za krompir, ki bi ga lahko dobila po 11 kron, je ponudila 50 vinarjev več. Zelje pa je celo kupila po 26 vinarjev za eno glavo. Razprava je zopet podala dokaz, da so prekupčevalci glavni krivci obstoječe druginje. Iz konkurence žene drug drugemu cene navzgor, ubogi konzument pa mora potem na ta brezvestni način zvišane cene plačevati. Obtožena Frančiška Moses bila je na 500 kron denarne globe obsojena.

Smrtna obsodba v Trientu.

Trient, 15. septembra. List "Tiroler Stimmen" poroča: Dne 6. t. m. bil je v "Tiefen Graben" za kastelom neki vojak, ki je izvršil težki vojaški zločin, prekosodno ustreljen. Od izbruha vojne v poletju 1914 je to prva smrtna obsodba, ki se je v Trientu izvršila.

Poduk o važnejših nadomestilih krme v vojnem l. 1915.

Ako bi nastopilo v posameznih krajih pomanjkanje krme, se lahko porablja eno ali drugo sledeče omenjenih "vojnih krmil" bodisi kot nadomestna krma, bodisi kot pridatke krme.

Kot «vojna krmila» pridejo v poštev:

- sadovi bukve (bukovice, žir), sadovi divjega kostanja (kostanj) in hrasti (želod);
- nabiranje sadov in žetje listja je seveda potreba. Za nabiranje sadov in žetje listja je seveda potreba privoljenja gozdnih posestnikov, ki si ga je poprej pridobiti.

Povprečna kemična sestavina teh nadomestnih krmilnih snovi in nekaterih podobnih udomaćenih krmil, ki se naj tukaj primerjajo:

	Voda	Surv	Protein	Mast	Dusik	Protein	Protein	Protein	Protein
Sadovi:									
Bukvice	13	13	27	25	18	4	105		
Divji kostanji	8	8	6	70	6	2	98		
Zelod	15	7	5	64	6	3	88		
Rženi otrobi	13	15	4	58	7	5	96		
Listje:									
Jelša	15	16	5	49	12	3	91		
Lipa	12	16	3	45	13	11	83		
Topol	15	11	5	43	20	6	75		
Brest	12	16	3	49	9	11	87		
Lešnik	12	14	3	54	10	7	88		
Jesen	12	10	2	59	9	8	83		
Dobro seno s travnika	15	12	3	40	23	7	70		
Srednje dobro seno s travnika	14	9	3	43	25	6	67		

Z ozirom na različnost prebavljivosti se lahko reče, da imajo bukvice, divji kostanji in želod približno isto vrednost kakor travniško (pokošeno) seno.

Glede dobave, ravnanja in uporabe posameznih vojnih krmil se priporoča paziti na sledeče točke.

Bukovice.

Nabiranje: Najvažnejša izmed vseh načinov uporabe je paša svinj v gozdovih. Kjer to ni mogoče, je nabirati bukvice kolikor mogoče pri suhem vremenu.

Shranjevanje: Dobro na zraku posušeno blago se mora večkrat obračati; umetno sušenje varuje najzanesljiveje pred pokvaro.

Priljubljenost: Bukovice se naj olupijo pred krmljenjem na tečaju za lupljenje ali vsaj zdrobijo in pred pokrmjenjem skuhamo. Voda, na kateri je vrelo, je odliči.

Krmljenje: Svinjam se pokrmi kuhanih bukovic eno kilo za glavo na dan. Ovce in koze jih večinoma ne živajo. Goveda, ki se pitajo, in molzne krave lahko dobijo, kadar so se navadile, včasih vedno večje množine. Konj se s bukovicami ne sme krmiti. Perutnina in domači zajci jemljejo to krmo voljno.

Pripomba: Plesnjiva semena se morajo pred krmljenjem skuhati.

Divji kostanji.

Pobiranje: Otepsti je treba samo zrel sad (ne pa nezrelega, kar se čestokrat zgodi!).

Shranjevanje: Dobro na zraku posušene kostanje je, ne v predebelih plasteh razgrajene, večkrat obračati. Se boljše je sušenje v peči ali na sušilnicah.

Pripravljanje: Zdrobljeno; za mlado in molzno živino je treba kostanje, ki se ji polagajo, odvzeti grenkobo. Grenkoba se odvzame na ta način, da se debelo zdrobljeni kostanji 2- do 3 dni namakajo in da se voda ponovno spremeni ali s pukuhanjem. Voda se mora odliči.

Krmljenje: Svinjam 1 kilogram za glavo na dan; ovcam in kozam se pokrmi, potem ko se jim je odvzela grenkoba: pol kilograma debelo zdrobljenih. Pitovnim govedom: do 10 kilogramov stolčenih ali debelo zdrobljenih. Molzni živini: do 5 kilogramov po odvzeti grenkobi. Konjem: do 3 kilogramov. Perutnini: debelo zdrobljeni in po odvzetju grenkobe.

Pripomba: Plesnjivi kostanji se morajo pred pokrmjenjem skuhati, vodo je odliči.

Želodi.

Nabiranje: Paša svinj se najbolj izplača; sicer se pa pobirajo ob suhih dneh.

Shranjevanje: Na zraku ali vspešneje v peči ali v kaki drugi za to pripravi napravi; močno posušena semena se morajo na suhem in zračnem prostoru razgrniti.

Priprava: Posušene želode je olupiti. Najbolje se pred pokrmjenjem debelo zdrobijo in dva do tri dni in v večkrat menjani vodi namočijo ali enkrat prekuhajo; v obeh slučajih je vodo odliči. (Namen postopanja je odvzeti grenkobe in odstranitev delov, ki povzročajo zapiranje.)

Pokrmljenje: Za svinje pol do ene kile za glavo na dan. Ovce in koze: Pol kilograma. Goveja živina: 1 kilogram. Konji: 1 kilogram. Gosi, race, kokoši in domači zajci ljubijo posušene želode.

Pripomba: Plesnjivi, pokvarjeni želod se mora skubati, ako se ga hoče pokrmiti: vodo je odliči.

Krmilno listje.

Nabiranje: Nabira se na ta način, da se odrežejo mladike ter morda slabše veje, ako mogoče, proti večeru. Listje se suši najgostejše s tem, da se postavi, vezvano v šope na kraj, ki je varen pred dežjem. Shranjuje se na zračnih in suhih prostorih.

Krmljenje: Listje dreves žrejo mnogo živali prav rade, najraje koze in ovce. Pri molzni živini je treba paziti, kadar se krmi listje, ker isto vpliva na dobroto mleka.

Pripomba: Bukovo in hrastno listje pri živini ni priljubljeno. Skorja akacije velja pri konjih kot škodljiva za zdravje. Tudi listje omele se lahko krmi brez vsakih pomislekov.

Pridelujte zgodnjo čebulo! V svezem spominu vsake gospodinjice so izredno visoke cene, ki jih je morala plačevati v mesecih maju in juniju za v kuhinjo neobhodno potrebno čebulo. Nezasišeno zviševanje čebulovih cen ima deloma večino svoj vzrok v tem, da je bil v zadnjem poletju mesec juli izredno deževen toda malo tople, tako da čebula ni mogla prav dozoreti in je iste po zimi zelo mnogo segnilo.

Poleg tega se je tudi vsled vojne mnogo manj čebule dovažalo iz Egipta in Italije, kakor v drugih letih.

Da v prihodnjem letu ne nastane stiska zaradi čebule in da bomo tudi v tem oziru samostojnejši in neodvisnejši od inozemstva, bi se naj pečal z nasajevanjem čebule vsak vrtni posestnik, kar se v vrtnih in zemljiščih, ki imajo toplejšo lego in nepretežko zemljo, lahko izvrši brez težav.

Za ta namen je najbolj pripravna srebreno zlata pomladanska čebula. Vsaka prodajalca semen lahko oddaja ali najhitreje preskrbuje to seme.

Posejati se mora kakor hitro mogoče, najkasneje do konca avgusta na solčni setveni gredi na prostem. Proti sredi oktobra se sadi na mestu samem. Na 120 cm široko gredo se nasadi 6 vrst v presledku 10-15 cm.

Važno je, da poženejo rastline korenine še pred nastopom hudega mraza, sicer se posuši čez zimo pred mnogo samosevki. Čebula ostanje zunaj brez odeje, one pod snegom ne zaginijo, proti hudim zimam brez snega se lahko zavaruje s setev z jelkimi in smrekovimi vejami. V spomladi se zemlja zrahlja in pognoji s čisto gnojnico. Iz ugodnih leg se že dobi proti koncu maja prve uporabne čebule, ki so zaradi svoje nežnosti in svežosti več vredne kakor stare čebule preteklega leta.

Koncem junija se lahko zgodnje čebule z gred spravijo in se lahko gredo nasadijo z drugačno zelenjavo.

General Kusmanek, ki je bil po zavzetju smysla od Rusov poslan najprej v Kijev, potem pa v Moskvo, nahaja se zdaj v nekem mestu ob Kaspiškem morju.

Z dežja pod kap. Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: Poročila iz Srice pripovedujejo, da je mnogo avstrijskih irendentovcev, ki so začetkom vojne pobegnili v Italijo in ki imajo sedaj, že zopet Italiji pokazalo hrbte. Preselili so se v Srice, ker so jih v Italiji silili, naj stopijo v armado. Ti junaki so torej prišli z dežja pod kap.

Zaplemba premoženja. V soboto je uradni priobčitelj razglasil, da je deželni kot kazenski sodišča v Gradcu, da je v zmislu § 2. z. k. št. 156, zaplenjeno premoženje ljubljanskih trgovcev Franca Petriča in Alojzija Rasbergerja, ki sta osumljena vohunstva po § 321. voj. kaz. zakona. S tem sta Franc Petrič in Alojzij Rasberger izgubila za čas zaplembe pravico, razpolagati s svojim premoženjem med živimi. Zaplemba je zaukazana, da se zagotovi morebitna odškodnina državi.

Gradnja ceste Pilštanj-Grobelno. Mariborski listi poročajo: Dolgo časa se je odlašalo z gradnjo krajne ceste, ki bi vezala trga Kozje in Pilštanj preko Prevorja z Grobelnim. Sedaj se je začelo delati zato prepotrebno cesto. Inženirji so zadnje tedne pridno na delu. Za težka dela pri gradnji ceste se bodo uporabili ruski vojni vjetniki. Gradbeno vodstvo se bo nastanilo v Lesičnem pri Pilštanju.

Italija! Sedanji laški ministrski predsednik Salandra je o neki priliki naglašal italijansko kulturo 5000 let, obenem pa ironiziral nemško kulturo, ki šele 2000 let obstoji. Bukareški list "Zina" pripominja: V Siciliji se nahaja mesto Taormina — raj Italije. Glavna ulica tega mesta ne kaže ravno največje čistosti, a stranske ulice so naravnost zabarikadirane z nesnago. In to je Italija! V Evropi se nahaja dežela, v kateri ljudstvo žuga zdravnikom, da jih pobije, ko jih ti hočejo rešiti epidemije, kjer se zdravstvene središče morajo izvajati z oboroženo silo, kjer raznoverje naravnost despotična vlada. Ta dežela je Italija! Je neka dežela v Evropi, ki je leta 1911 štela okoli 36 milijonov prebivalcev in je bilo od teh 29 milijonov v starosti nad 6 let. Od teh jih je znalo le 18 milijonov čitati in pisati a ostali — 37 procentov — so bili popolni analfabeti. V Siciliji sloni kultura na 88% analfabetov. Je dežela, v kateri obstoje poleg narodne vlade tudi tajne družbe, ki se imenujejo "Mafia", "Camora", "Teppa" itd. Te družbe stoje v zvezi z vsemi občinskimi upravami ter onemogočajo vse vladne reforme. Če so oblasti začele preganjati kakoga teh "malviventov", potem pošilja krajni sodnik stvar v bližnje mesto, kjer naj razpravljajo o njej. — Je dežela, kjer vlada odkrita korupcija na taki stopinji, da je bil za časa škandala "Banco Romano" naslov "commendatore" v označenju sramote; dežela, v kateri se sklicuje vse parlament radi enega nepodpisanega pisma, v kateri zapišejo ministere radi navadne goljufije, pa se ti potem vračajo v parlament; v kateri kak pesnik špekulira s svojimi literarnimi uspehi, kakor se dela to v trgovini, ki ga narod sovraži radi njegove moralne pokvarjenosti, ki mora bežati čez mejo, a se potem vrača kot Titej, ne slep in garjev, marveč pokonci, ponosno, kot oseba, ki je prožeta najplemenitejših čustev! To je Italija!

Solstvo na Poljskem. Nemško vrhovno po veljavnosti je izdalo naredbo, da spada vse solstvo v onem poljskem ozemlju, ki je zasedeno od nemških čet, pod upravo nemške civilne oblasti. V nemških in judovskih šolah je naučni jezik nemški, v poljskih pa poljski. Ruščina je v šolah prepovedana.

V Kranju na Gorenjskem veljajo sledeče najvišje cene: jajca 10 v, mleko 20 v, puter 3 K 40 v, maslo 3 K 80 v, čebula 64 v, krompir 8 v. Oj ti srečni Kranj!

Za ranjene in bolnike. Vojška oblast nam znanja, da je odslej nemogoče, ugoditi prošnjam, da bi se ranjeni ali bolani vojaki predstavili iz kake daljine v domačo bolnišnico, ker ni mogoče za enega poedinega moža pripraviti vse potrebno za vožnjo po dolgi železniški progi.

Najbolje se nasadi v sredi junija med čebule zimski ohrovt, zelje ali mladčast ohrovt.

Nadaljna pojasnila o tem nasadu podaje »Poizvedovalno in obveščevalno mesto za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu« v Gradcu, c. kr. Grad, dvoriščna stran, vrata 7.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na našnji inzerat Lysoform-tvornica.

Motnja prebave pri dojenčkih, driska, diarhoe, črevesni kat itd. so vedno posledice nepravilne izreje in so napravila že mnogim starišem skrbni ter žalost. Ako hočete svojega otroka izdržati in ga videti uspevati pri dobro-okusni hrani, dajte mu Nestlejevo moko za otroke. Poskusna doza popolnoma zaslonj po: Nestle družba za moko za otroke, Dunaj I., Biberstr., 49 a.

Krepkega dečka
s primerno šolsko izobrazbo, ter tudi pridnega
trgovskega pomočnika
sprejme Jos. Errath v
Mokronogu, Dolenjsko

Prodaja se: 374

poštni voz
(Post-Stellwagen) za
4 osebe, 2 poštna kar-
rijelna voza, 1 poštna
karijola sani pri Franz
Hartner v Poličanah.

Dekla

za malo posestvo v
bližini Maribora se takoj
proti dobri plači
in ohrani sprejme.
Naslov: Zaff, Pobrež
pri Mariboru. 416

2 učenca

iz dobre hiše in z do-
bro šolsko izobrazbo
se takoj sprejmeta v
trgovini z mešanim bla-
gom F. Schosteritsch,
St. Vid pri Ptuj. 419

Franz Schönlieb
tovarna orožja in izdeloval-
nica finih pušk.
Borovje na Korškem.

Direktni nakupni vir za mo-
derne lovske puške. Reparature,
prenaredbe, strokovnjak, zla-
sti nove cevi z nedoseženo
sigurnost strela in nova ko-
pita najceneje. 380
Ilustrovani cenik brez stroškov.

Trgovca za železje

pridni prodajalec, išče
se za takojšnji vstop.
Oferte se prosi na: Mar-
tin Slabenig, trgovina
z železom v Celovcu.

Dva učenca in eno učenko

zmožne obeh deželnih
jezikov, se takoj sprej-
me v trgovini z me-
šanim blagom Ludwig
Krautsdorfer, Sv Duh-
Loče pri Konjicah. Do-
pise se prosi rekoman-
dirano. 423

6-8000 glav zelja

kupi Hans Sirk v Mariboru.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali
»Broussard« z rjuho K.—70

Hiša

Z gospodarskimi poslopi

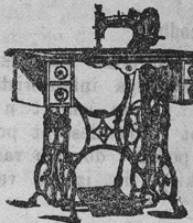
primerna za gostilno ali trgovino, tik okrajne
ceste in železniške postaje, z dvema oraloma
dvorišča, vrta, polja in travnika,

da se v najem

s 1. aprilom 1916, oz. s 1. oktobrom 1915. Več
pove graščinsko oskrbništvu Poznanovec, pošta
Zlatar, Hrvatsko. 418

Brata Slawitsch v Ptuj

Marktplatz in Bürgergasse

priporočata izvrstne šivalne stroje
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60—70—
Dürkopp-Singer K 70—90—
Dürkopp-Ringschiff za ši-
vilje K 130—
Dürkopp-Zentralbobbin
za šivilje K 140—
Dürkopp-Ringschiff za
krojake K 160—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarer Obertheil,
Luxusausstattung K 160—180—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160—180—
Minerva A K 120—
Minerva C za krojače in čevljarje K 160—
Howe C za krojače in čevljarje K 90—
Beli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najma cene so nižje
zakor povod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate)
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solianost
se je čistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.

G iz najboljših vegetabilij sestavljeni posebej preparirani čaj, se
A kot domače sredstvo zoper obolenje živcev
N z uspehom rabi.

Ta čaj pomiri živce, odpravi bolečine, poveča telesno moč
in splošno dobročutje, pospešuje prebavo.

Edno pristen se dobi ta čaj pri
e. in kr. dvor. in nadvojvodi. komersemu dobavitelju

Julius Bittner

lekarnar

Reichenau, Nižje-Avstrijsko.

194

Ta čaj »Ganglion« se na vsako pošto pošlje proti vpo-
siljati 3 kron poštnine prosto; pri povzetju se cena zviša
za 35 vinarjev.

roo lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame žejo, zamore vsakdo
z malimi troški sam napraviti. V zalogi so:
ananas, jaboljka, grenadine, maline, muckat-
bruske, pfefermine, pomaranče, waldmeister,
višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pi-
jača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa
vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z na-
tanim navodilom stanejo 4 K 10 h franko po povzetju. Na
5 takih porcij dajem 1 porcijo zastoj. Za ekonomije, tovarne,
večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker
to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmož-
nosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Majerski ljudje za mleko

4 osebe za 40 krav se iščejo. Plača mesečno
K 120, njiva in mleko prosta. Vpraša se v ne-
deljo v hotelu »Stadt Wien«, Maribor. 409

500kron

Vam plačam, ako Vaša karja očesa, bradavice, rogove kože
Ris-balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cena
1 posodice z garancijskim pismom K 1.—, 3 posodice K 2-50,
6 posodice K 4-50 Kameny, Kasehar (Kassa) I. poštni predal 12/29,
Ogrsko. 345

Ježice (Knoppert)

422

kupi v vsaki množini

Alex. Rosenberg, Gradec, Elisabethnergasse 6.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti
slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti kašlju,
težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.
— Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gihu, ude
in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.
— Bleiburški živinski prašek à 1-20 K. Prašek proti
odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strup
za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Raspošiljatev
L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korškem. 49

Razglas.

Ker so v petkih dnevih
brez mesa, vršijo se

špeharsk

sejmi

Vsako soboto.

Prvi špeharski sejem se vrši
dne 18. septembra 1915

Mestni urad ptujski.

Okrajni odbor Ptujski

potrebuje več

delavcev

(Vorarbeiter)

kateri so že kedaj pri

regulacija potokov

delali; oglasiti se je pri gospodu Strassen-
meistru Ljubec ali pri kasirju gospodu Trancon
v pisarni okrajnega odbora novi rotovž I. nad-
stropje 415

do 25. septembra 1915.

Okrajni odbor v Ptuj

dne 9. septembra 1915.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz)
v Ptuj zraven klanitnice in plinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi
tako razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Stole (Zimmersessel)

po 3.—, 5.—, 6.— kron se dobijo v zalogi
SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.